

Nevarna ameriška poteza, ki se lahko izpremeni v splošni mednarodni spopad

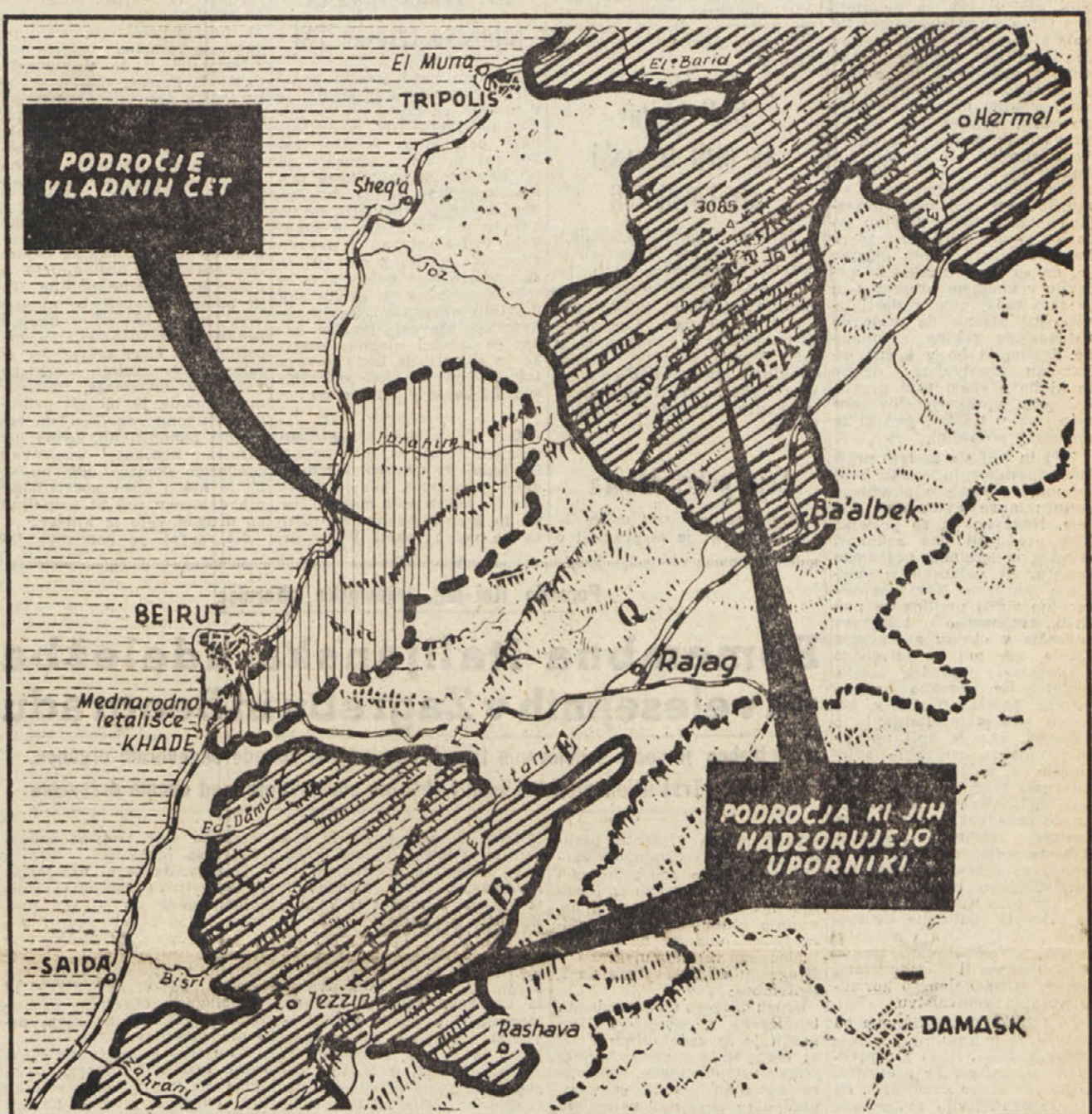
Samovoljno izkrcanje ameriških čet v Libanonu Edino OZN sme odločati o notranjem sporu

Doslej se je izkrcala prva skupina 1700 od 5000 ameriških mornariških strelcev pri Bejrutu pod izgovorom - kot je izjavil Eisenhower - da bi "zaščitila življenja ameriških državljanov in pomagala braniti suverenost Libanona" ter da "ne pomeni vojno dejanje", ker da se je s tem odzval Šamunovemu pozivu

Nevarnost spopada z uporniki

WASHINGTON, 15. — Predsednik Eisenhower je danes jutraj sporočil, da je vlada ZDA poslala kontingent svojih čet v Libanon, da bi zaščitile varnost ameriških državljanov, ki se tam nahajajo, in da bi ohranile libanonsko vlado pri obrambi svoje suverenosti in integritete. «Čete, ki jih sestavljajo oddelki mornariških strelcev «marines», so bile poslane kot odgovor na poziv libanonske vlade, ki ga je Eisenhower prejel včeraj jutraj od predsednika Šamuna — v sporazumu z vsemi člani libanonske vlade, ker da je neodvisnost Libanona ogrožena od zunaj in tudi spričo včerajšnjih dogodkov v Bagdadu, kjer so zrušili s to zakonito vlado in kjer so njene številne članke usmrtili.

«Posiljanje čet, je nadaljeval Eisenhower, ne predstavlja na noben način vojnega dejanja. To posiljanje bo dokazalo, kako je ZDA pri sručenosti neodvisnosti in integriteti Libanona, kar imamo, močno na svoj interes, in na nacionalnem interesu in v in-

Odločen nastop sovjetskega delegata v Varnostnem svetu

Soboljev zahteva prekinitev izkrcavanja in takojšnji umik ameriških «marinesov»

Poudaril je, da gre za napadalno dejanje, ki lahko povzroči novo svetovno vojno

Anglija in Francija odobravata ameriško izkrcanje v Libanonu

Lloyd je povedal, da britanski vojniki ne bodo sodelovali pri operaciji v Libanonu, ni pa nič rekel, če nameravajo Angleži izvesti kako drugo akcijo - Francija pripravljena, da «zaščiti svoje interese in francoske državljanke v Libanonu»

LONDON, 15. — Britanski zunanji minister Selwyn Lloyd je danes popoldne v poslanski zbornici sporočil, da so ameriške čete izkrcane v Libanonu, ter je izjavil, da smatra britanska vlada to ameriško akcijo za potrebno za obrambo celovitosti Libanona. Britanska vlada je bila o ameriški akciji vnaprej obveščena in jo v celoti odobrava. Obenem je Lloyd povedal, da britanske čete ne sodelujejo pri ameriškem izkrcanju, pač pa so v pripravljenosti. Po Lloydovem sporočilu o ameriškem izkrcanju v Bejrutu so konservativni poslanci dolgo časa ploskali in pridurili. So se jim tudi nekateri liberalisti. Nekateri liberalisti pa so se protestirali in slišal se je tudi kak vzkič: «Sramota!»

Pred tem je še Lloyd podal kratko izjavo o položaju v Bagdadu in Iraku. Rekel je, da je ta položaj še vedno negotov. Potrdil je, da je bil na nekaterih posrednih oddelkih britanskega veleposlanstva v Bagdadu Graham ubit, da sta bila dva člana poslanskega zbora ubita, da je bilo veleposlanstvo izpropano, stanovanje veleposlanika pa požarjeno.

Po izjavah zunanjega ministra je voditelj laburistične opozicije Aneurin Bevan ministrskega predsednika vprašal, kakšen razvoj libanonskega položaja je zahteval ameriško intervencijo v tem trenutku. Nadalje je Bevan zahteval, naj vlada zagotovi, da ne bo noben angleški vojak poslan v Irak, Libanon ali v Jordanijo, dokler poslanska zbornica ne prouči položaja. Naslednje Bevanovo vprašanje je bilo, katere vzroke je predsednik Eisenhower navedel v opravilo intervencije v Libanonu; nadalje, zakaj je angleška vlada odobrila načrte ZDA se pred sestankom Varnostnega sveta. Priznal pa je Bevan, da so vesti, ki prihajajo iz Srednjega vzhoda, zelo hude.

V odgovoru je minister Lloyd dejal, da je treba, kot je jasno povedal danes predsednik Eisenhower, za Libanon kaj več kot pa je četa opazovalcev, da se obvaruje neodvisnosti in celovitosti libanonske republike. Končno je zagotovil, da noben angleški vojak ne bo sodeloval pri operaciji v Libanonu. Potem so razni predstavniki opozicije in med njimi tudi sam Hugh Gaitskell zahtevali debato v Srednjem vzhodu. Vlada je na to pristala in debata bo jutri popoldne.

Eden od laburističnih poslancev je vprašal Lloydja, kakšna razlika je med sovjetsko intervencijo na Madžarskem na zahtevo Kadarja in ameriško intervencijo v Libanonu na zahtevo Šamuna. Ne prav prepričljivo je Lloyd odgovoril: «Je nekaka majhna razlika; v tem namreč, ali se na oblasti nahaja kakšna luterška vlada ali ne».

Britanski jutranji tisk se je pri presojanju dogodkov v Iraku orieniral na dve smeri: nekateri libanonski poudarjajo, da gre pri dogodkih v Iraku za neizogiben razvoj arabskega nacionalizma, drugi pa kažejo na to, da gre za začetek novega sveta. Pripravi pa za akcijo v Srednjem vzhodu. Pri tem seveda konservativni tisk v zelo temnih barvah slika posledice revolucije v Iraku, če ta uspe in se utrdi. Lloyd, ki je dejal, da britanski vojniki ne bodo sodelovali pri operaciji v Libanonu, pa ni zagotavljal, da ne bi moglo izvesti celotno samostojno akcijo na Srednjem vzhodu.

Dejansko so namreč številni oddelki britanske mornarice in vojske in tudi letalstva v pripravljenosti. Razne mornariške enote se približujejo vzhodni sredozemski obali in tudi čete se premikajo iz oddaljenih krajev v oporišča blizu dežel Srednjega vzhoda.

Doslej londonska vlada ni odgovorila na včerajšnje prošnje jordanske vlade, naj ji pride na pomoč.

PARIZ, 15. — Zvečer se je sestala francoska vlada. V poročilu po seji je rečeno, da je vlada sprejela potrebne ukrepe, da zaščiti, če bi bilo potrebno, svoje interese in francoske državljanke v Libanonu. Tudi francoske čete in ladje so v pripravljenosti, da se pomaknejo proti Srednjemu vzhodu. Zdi se, da De Gaulle ni hotel biti pri vsej stvari samo nekeje v ozadju, ampak bi se rad na kak način pokazal na odru zahtevne intervencije na Srednjem vzhodu.

NEW YORK, 15. — Danes sta bili dve seji Varnostnega sveta na zahtevo ameriške vlade z dnevnim redom: razprava o protestu Libanona proti ZAR zaradi vmešavanja v notranje zadeve. Na dopoldanski seji je najprej sovjetski delegat Soboljev izjavil, da polnočja iranskega delegata Abdulla Abasa niso več veljavna, ker je nova vlada v Iraku obvestila javnost, da je Abasa že odpoklicala in določila drugega kandidata v Varnostnem svetu.

Hammarskjöld je nato izjavil, da je jordanski kralj Faisal, glede Iraka pa da nima vesti, razen tistih, ki jih razširja radio Bagdad. Zato je izjavil, da ne more sprejeti današnjega obvestila glede polnočnega novega delegata.

ta. Soboljev se s to razlago ni strinjal, ker republika Irak ni več sestavni del Arabske federacije, temveč da je republik Irak posebno suverena država. Predsednik Varnostnega sveta Alfonso Araujo (Kolumbija) je dal na glasovanje dnevi red — libanonski protest proti ZAR, naker so povabili delegata ZAR Osmarja Luftija in delegata Libanona Karima Azkila, da se udeležijo seje, toda brez pravice glasovanja.

Zatem je ameriški delegat Henry Cabot Lodge povedal, da je bil bivši iranski minister Fadil Al Jamali med revolucijo v Iraku ubit in da so njegovo truplo svinčilo po ulicah Bagdada. Sporočil je, da je vlada ZDA na zahtevo libanonske vlade poslala čete v Libanon, da bi prispevale k ohranitvi oziroma mejske integritete in suverenosti Libanona. Dodal je, da ameriške čete nimajo sovražnih namenov, temveč da je njihovo poslanstvo zgolj zaščitno, da bi ščitile ameriške državljanke ter da jih bo vlada ZDA umaknila takoj ko bo Varnostni svet sprejel potrebne ukrepe za ohranitev miru in varnosti.

Sovjetski delegat je izjavil, da predstavlja intervencija ameriških obojestransko dejanje proti narodu arabskega sveta in v grobo kršitev listine OZN. Predložil je resolucijo, v kateri zahteva, naj Varnostni svet pozove vlado ZDA, naj takoj umakne svoje čete iz Libanona. Poudaril je, da ni bilo v Libanonu nobene grožnje obojestranskega napada od zunaj, razen s strani tistih, ki izvršujejo obojestransko intervencijo, da bi zatrli ljudstvo, ki se je dvignilo k orožju. Spridlo dejstva, da so države Srednjega vzhoda blizu meja ZSSR, sovjetske vlade ne more ostati indiferentna. Ko je omenil Lodgeovo izjavo, da je libanonska vlada zahtevala vojaško pomoč, je Soboljev dejal:

Sporočilo vlade FLRJ

Nevarno in nerazumno vmešavanje z vojsko

OZN mora obsoditi izvršeno dejstvo, pred katero je postavljen svet

BEograd, 15. — «Vlada FLRJ ocenjuje kot skrajno zaskrbljujoče položaj, ki je nastal na Bliznjem vzhodu z izkrcanjem ameriških čet v Libanonu. Ta samovoljni akt, ki je bil podvzet in izvršen mimo združenih narodov, spravlja v hudo napetost položaj v tem delu sveta in grozi z izbruhom splošnega mednarodnega konflikta», poudarja uradno sporočilo jugoslovanske vlade. «Vlada FLRJ smatra, da je edino OZN pooblaščenica odločati o sporu, ki je nastal v Libanonu, odkrito vmešavanje z vojsko silo je tem bolj nevarno in tem bolj nerazumno, ker so Združeni narodi, ki so angažirani z akcijo generalnega tajnika Hammarskjölda in z navzočnostjo opazovalnih skupin».

V zvezi s položajem na Bliznjem vzhodu je predsednik Tito danes poslal brzojavko predsedniku indijske vlade Nehruju. Podrobnost brzojavke niso znane. Politiki opazovalni sodijo, da je predsednik Tito v brzojavki Nehruju izrazil svojo zaskrbljenost in priporočil, da bi morala javnost na svojim svetovnim protestom opozoriti na nevarnost, ki grozi miru.

«Washington in London bi morala že zdavnaj sprejeti in se arabski petroleji ne more več kot nekoč monopolizirati ga miru».

ratu niti se more Bliznji vzhod izteresa sferja ugotavlja nekočnja «Borba», «Upor v Libanonu in revolucionarno gibanje v Iraku nista produkt tujega vmešavanja, ampak sta delo narodov teh držav ki so se pridružili arabski nacionalni revoluciji, ki planiti že desetletje na širokem prostoru od obale Perzijskega zaliva, čez Severno Afriko vse do obale Atlantika. Sedemdeset milijonov Arabcev je reklo, da ne želi biti nikomur kolonij, nikomur interesa Arabcev. Njihova pravica na neodvisnost in obstoj izven blokov se mora spoštovati».

«Borba» ugotavlja, da so bili z izkrcanjem ameriških čet v Libanonu, ki je ostro povezano z dogodki v Iraku, Združeni narodi postavljeni pred stvarno vmešavanje v notranje zadeve arabskih narodov. «Združeni narodi» zaključuje «Borba», ete akcije ne smejo odobriti, se manj pa bi smeli dati tej akciji svoje uradne pokroviteljstvo. Združeni narodi morajo obsoditi to izvršeno dejstvo, pred katero so postavljeni, in zavzeti začetno intervencijo zaradi splošne nje listine ZN in pravice arabskih narodov za samostojnost in zaradi ohranitve svetovnega miru».

Pred intervencijo ZDA v Jordaniji

TUDI JORDANIJA PROSI POMOČ?

WASHINGTON, 15. — Iz dobro obveščenih diplomatskih krogov se je zvedelo, da je Jordanija zaprosila uradno vlado ZDA za pomoč v ljudstvu in materialu. Zvedelo se je, da je ameriška vlada sporočila vladi Jordanije, da bo njeni prošnji ugodila.

KAIRO, 15. — Bagdadski radio je sporočil, da je nova revolucionarna vlada sklenila, da takoj izstopi iz arabske federacije med Irakom in Jordanijo, kajti sporazum o federaciji je aneiden in brez vrednosti. Sporočilo je podpisal novi predsednik vlade in v njem se poudarja, da sporazum ni imel namena ščititi koristi ljudstva obeh držav, temveč je utrjevali monarhijo, uničiti enotnost svobodnih Arabcev in zadovoljiti zahteve vladajoče klike, ki ni bila povezana z ljudstvom in ki ni delovala za uresničenje ljudskih zahtev.

Kairski radio pa je objavil poročilo, da je danes jutraj vlada ZAR priznala novo republiko Irak.

Novi minister za nacionalno vzgojo Jaber El Omar je izjavil, da je iraska revolucija popolnoma notranja zadeva Iraka in država, ki bi se vmešala, bi kršila načela OZN.

Iz Tel Aviva pa poročajo, da je Ben Gurion zahteval takojšnjo intervencijo OZN v Libanonu, da prepreči, da sa-

Indijski tisk obsoja hajko proti FLRJ

NOVI DELHI, 15. — Indijski list «Hindustan Standard» piše v zvezi s sovjetsko-jugoslovanskimi odnosi, da nov križarski pohod proti revizionizmu, ki ga vodijo tisti, ki imajo nezgodno vpliva na izvenblokovske narode. Po misljenju lista je ta nasilna poteza Sovjetske zveze najbolj škodljiva, da so Sovjetska zveza izgubila precej prijateljskih simpatij pri izvenblokovskih narodih. Z vsako novo potezo, križarskega pohoda proti do protiamerikanskim nastopom, se resno pretresa zaupanje v sovjetsko trditve glede izvajanja koeksistence in to zaradi načina obnašanja velike sile do male države.

Indijski tisk obsoja hajko proti FLRJ

Novi minister za nacionalno vzgojo Jaber El Omar je izjavil, da je iraska revolucija popolnoma notranja zadeva Iraka in država, ki bi se vmešala, bi kršila načela OZN.

Iz Tel Aviva pa poročajo, da je Ben Gurion zahteval takojšnjo intervencijo OZN v Libanonu, da prepreči, da sa-

ni nobena tajna, da so ti libanonski voditelji samo igrače v rokah ZDA in da so te zahteve navdihnene iz ameriškega državnega departmaja. Gre za močan duh po petroleju na Srednjem vzhodu.

Soboljev je dodal, da opazovalci OZN v Libanonu niso potrdili obojstranskega vmešavanja. Gre za močan duh po petroleju na Srednjem vzhodu.

Včeraj se je začela ob 20.20. Nujni je govoril delegat Francije Pierre De Vaulcelles, ki je izjavil, da sbo vest o ameriški intervenciji dovolj, da bo ustvarila potrebne pogoje za pomiritev duhov in obnovu javnega reda ter ustave zakonitosti v Libanonu. Francoska vlada pa da še vedno sproučuje libanonsko prošnjo za pomoč.

Delegat ZAR Omar Lufti je ponovno poudaril, da njegova vlada nima nobene povezave z državljansko vojno v Libanonu in je obsodil enostransko intervencijo ZDA, ki so prezele nase hudo odgovornost glede ohranitve miru in ustvaritve nevarnega precedensa. Z irasko revolucijo pa je dejal, da je to popolnoma notranji dogodek, ki ne more opraviti ameriške intervencije. Nova seja bo jutri popoldne ob 15. uri.

Iz razmra krajev že poročajo o nekaterih nesrečah, ki jih je treba pripisovati vročini.

Včeraj je bilo še bolj vroče

Včerajšnji dan je pomenil še eno stopinjo više v naraščanju toplote. Po poročilih iz vzhodnih krajev Italije je bila včeraj v vročini na prvem mestu Florencia s 36,6 stopinj in sledila ji je Bologna s 35 stopinjami. Trst je bil s 33,6 stopinj na petem mestu, medtem ko sta bila pred njim še Trident (34,5) in Trst (33,8). Nad 32 stopinj so imeli še Alghero na Sardiniji, Pisa, Perugia, Aquila, Milan, Reggio Calabria in Bocen.

Iz razmra krajev že poročajo o nekaterih nesrečah, ki jih je treba pripisovati vročini.

FLORENCIA, 15. — Okrog polnoči je nastal požar v kupoli observatorija v Florenci. Med tistimi, ki so takoj v začetku požara šli v kupolo, je bil tudi 31-letni prof. Armellini, bivši ravnatelj observatorija, ki ga je v dimu zadela srčna kap. Skoda, ki jo je požar povzročil, je velika.

Marsanicha plasi slovenska manjšina v deželnem svetu

RIM, 15. — Na današnji popoldanski seji poslanske zbornice je med drugimi govoril tudi misir Marsanich, ki je izrazil svoje vznemirjenje zaradi namena vlade, da oživ-

Tržaski dnevnik

Povečalo se je število turistov in nočnin v hotelih

Od inozemskih turistov so bili na prvem mestu Avstrijci, na drugem Jugoslovani, na tretjem na Nemci.

Po podatkih pokrajinskega uradnega urada je v juniju prispelo v Trst zelo visoko število italijanskih in tujih turistov, saj so v hotelih zabe-

žili 19.131 turistov in skupno 39.796 nočnin. Nočnine računajo tako, da seštejejo skupno število dni, ki jih vsi turisti prebijejo v hotelih. Med temi turisti je bilo 7275 tujcem, ki so bili v Slovenijo za-
so zabeležili 350 nočnin. Pomemben obisk so zabeležili v Sesljanu, kjer se je včerajšnji dan obiskovalci iz tujine štejevalo turistov v letnem juniju v primeri z letnim celotno znižalo, kajti la-

Tako število nočnin kot številno prispelek turistov je le-

Med tujci so na prvem mestu letos Avstrijci s 1950 pri-
hodov turistov in 33.689
nočin.

hodi in 4388 nočninami, na drugem Jugoslovani s 1434 prihodi in 2422 nočninami, na tretjem Nemci z 935 prihodi in 2422 nočninami in na četrtem državljani ZDA s 695 pri-

Poleg tega so zabeležili v tescampingih 1138 prihodov in 2799 nočnin. Med temi gosti je bilo zelo malo Italijanov, saj sicer samo 53, zelo veliko

pa Nemcev (453) in Avstrij-
cev (474), ki so zabeležili 1830
odnosno 1107 nočnin.
V mladinskih hotelih so za-
beležili 348 prihodov in 620
nočnin, med katerimi je bilo

201 Italijan s 160 nočninami
na 247 tujih visokošolcev s
456 nočninami.
V počitniških domovih se

Uspeh nabiralne akcije za novi sedež DZ-CGIL

Sindikalni odbor nove Delavske zbornice (CGL) se uspešno nadaljuje. Sindikalni odbor nove Delavske zbornice v podjetju Acega je s poročili, da so člani in predstavniki sindikata sprejeli ob-

veznost, da bodo nabrali za novi sedež 1.115.000 lir čeprav je tajništvo nove Delavske zbornice postavilo temu sindikalnemu odboru za cilj 1 milijon lir.

Tudi tržaska sekcija zveze postnih in telegrafskih uslužbencev je sporočila, da akcija dobro napreduje. Do sedaj so se že obvezali za 116.000 hr. Izvršni svet sindikata italijan-skega taborišča pri Sv. S. boji je moral v bolnišnico, bi mu zdravniki razkužili na glavi Begunec, kate- ga so po zdravniki pomo- odslovili, je pojasnil, da

Tajništvo Neodvisne socialistične zveze je sprejelo poziv enotne sindikalne organizacije

ROJSTVA, SMRTI IN POROKI

Dne 15. julija se je rodilo na Trstu 14 otrok, umrlo je 8 oseb, porok je bilo 6.

POROČILI SO SE: delavci Glušo, Santini je bolničarica,

delavstvo končno dobilo ustrezen in pripraven sedež.

šoferja

je kra-
pijanček

ljenju je bil že 25-krat obsojen zaradi pijanosti in tudi predpovedali so mu vstop v lokalce, kjer prodajajo alkoholne pijače. Toda na nekakšno

	Milan	Rim
Zlato funt	5.900,-	6.100,-

Marengo	4.600.—	4.750.—
Dolar	623.—	626
Frank franc.	135.—	139
Frank švicar.	144.—	146
Sterling	1.720.—	1.750.—
Dinar	82.—	86
Silene	23.75	24

Zlato	707.—	709
Zah. n. marka	147.50	148

kot vi. Pojdite raje v Avstrali-
jo. Seveda policaji niso šli.
kamor jih je mož pošiljal, na-
sprotno pa je Curvino šel, kam-
or so ga odpeljali agenti, to
je v zapor, ki ga je zapustil

pride
dne 26. in 27. t. m.

**AVSENIKOV
KONCERT**

sele ko je moro pred sodnika. Po kratki razpravi ga je sodnik obsodil na pol meseca zapora in ga poslal, pa čeprav je zaprosil za začasno svobodo, ponovno za rešetke, kjer vina

Na sodišču so imeli tudi potrebo prevajalca: na zatožni klopi je bil 23-letni Zdenko Mestupovič doma iz Pirana, ki

Martinovića, ušla je u tiskaru, a se je moral zagovarjati zaradi obožbe tatvine dveh parov nogavic pri Upimu

Martinovića je prodajalka U. pima 4. julija letos obožila, da se njemu 2. par nogavic

na je ukradeni para nogavice, a fant je odložio tajku. Ko pa se je prodajalka obrnila v stran, naj bi Pirančan po izjavah nekega karabinjerskega podčastnika sodeč, segel v žep in izvlekel eno od ukradenih nogavic. Italci Calvino: "Krvnič v kurniku: 18.45 Yvette ner s svojim ansamblom Mussi 19.00 Volainci kvintet "Za 19.15 Zdravniški vede: 19.30 stra glasba: 20.00 Sport: 20.30 melodije do zvezdica: 21.00

in privrleki na dan ukradene nogavice, da bi jih spravil zopet na prodajalno mizo. Karabinjer ga je prijel za zapestje in mu pogledal v pest, v kateri je fant tiškal en par. Dvignil se je tudi nad sogleda-
 21.10. 1945. 21.10. 1945. 21.10. 1945.

Francan je tudi pred sredo
kom taji dejanje, a vseeno
ga je ta obsodil, pogojno in
brez vpisa v kazenski list, na
5 mesecev in 20 dni zapore ter
na 4000 lro globo.

Cheni; obramba -- Ghezzi, linista Leonide Kogana in p
sta A. Mitnika.

[illegible]

SREČANJE

Tudi jaz imam rad izrokov. Sediva in pogovoriva sel No, Peter, kdo bi si mislil, da te najdemo tu. Odma — če ga tako lahko imenujem — ne vem za kaj me morje vselej spominja na oddaljene stvari. Včasih se dogaja, da ti grize dušo neskončni nemir in utaplja pogled v meglo, ne obrise poletnih večerov se vprašuješ, zakaj je vse tako veliko pred teboj, ti pa si potrt in razaljen. Tako se mi je zgodilo tudi nocoj, ko premišljuje o svojih ljudeh. Mi vsi smo se tako razkropili, da ne vemo več kdo smo. Mi vsi smo ljubili in danes, ko smo spoznali, da tisto v kar smo verjeli nima nikakega smisla, je razočarano leglo na dušo kakor gora. Zakaj smo verjeli, da je tista resnica, da v tisti vsebovala laž? Bili smo zmerom veliki sanjci, toda domišljija nas je zanesla v začarani krog in rešitev iz tega kroga je še samo solza slovesa. In smo šli proč s takim občutkom v duši, da so zaman vse sanje. Tu, v velikem, tujem mestu, ki z njim diha svetovna obzorja duha, v se hujšem razočaranju misli na oddaljeno domovino in nima miru. Ob morskem bulvarju se premika mestna množica in v njeni sreči je vse tako preprosto.

Peter! — sem slišal za seboj ženski glas in se obrnil. Peter — je ponovila Vesna, ki je stala pred menoj izmučena, blesta, samo v očeh se enaka oni, ki sem jo bil spoznal pred petimi leti.

— Vesna, od kod pa ti? — Namenjena sem v... in sem se tu ustavila, da si ogledam mesto.

— Zadnjič, ko sem bil doma, so mi rekli, da si nenadoma odpotovala... Da si pustila vse in odpotovala. — Ah, da, doma je bilo postajalo neznanost. V... i mam dobro službo; sicer tam v velikem, tujem mestu je vse tako daleč... A se vsemu privadiš...

— Vesna, toda res se vito in ni marala, da bi jo dalj spraveval o službi. Povedala mi je, da je za tajnico pri neki trgovski družbi in da ima veliko dela. Potem je obmolila. Bila sva ob morju, kamor hodim vsak večer.

— Vesna, ampak res se nisem nadejal, da boš tudi ti odšla. Bila si zmerom tako navdušena za našo stvar...

— Strela sva v morje, potem sem se obrnil k njej in sva oba počila v smeh. — Pridi, razkažem ti mesto — sem ji rekel in ob dotiku z njeno roko sem prvič občutil njeno nežnost in toploto.

— Mesto ti razkažem — sem ponovil a ona je gledala vame, kakor da bi se nenadoma prestrašila moje iskrene, prijateljske roke. — Saj sem tudi jaz sam tukaj... Vesel sem, da te vidim...

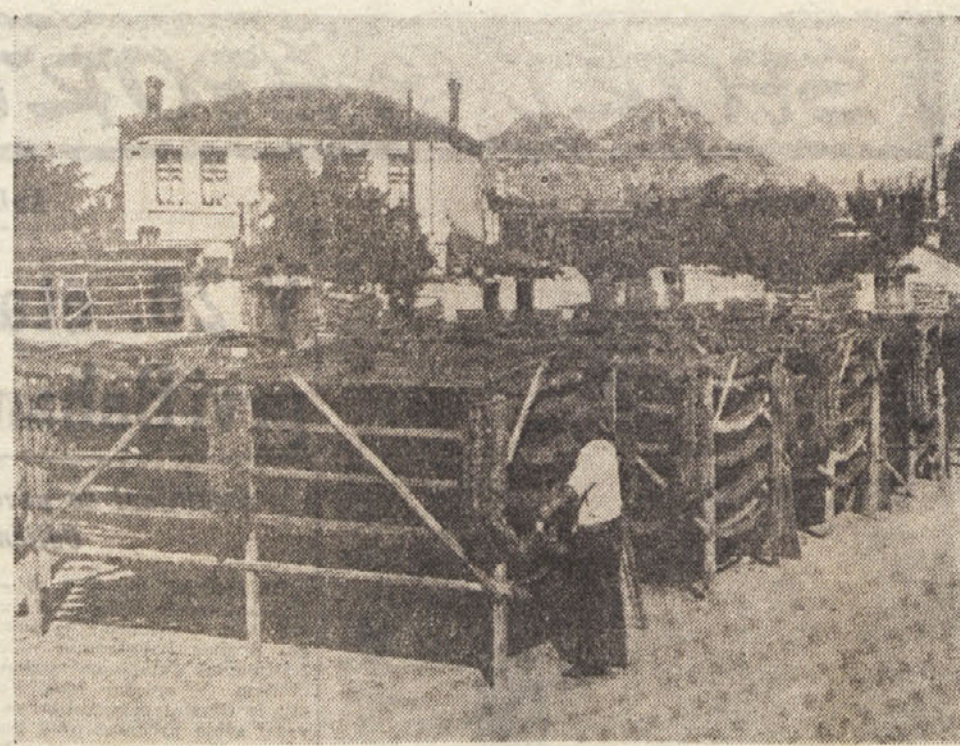
— Pustil sem njeno roko in vleknil svoje v žep. Ona pa se je v trenutku spet zasmejala in me zgrabila za

KAJ MI MORETE POVEDATI O AMERIKI IN AMERIČANIH?

Polica j citira Shakespeara na televiziji

«Kaj mi morete povedati o Ameriki, — tako me je vprašal nekdo znanec, ki je ga pot zanesla preko Atlantika v New York. Taka vprašanja so me pogosto zbegala. In to tem bolj, čim dlje sem prebival v Ameriki. Morda se to zdi čudno, toda skušal vam bom pojasniti. Ko sem prišel v New York in sem v njem prebil nekaj tednov, mi je zdelo, da bi bil mogoč pisati o vsem in da mi je vse jasno. Ko pa so minevali dnevi in leta je ta samozavest, da jo tako imenujemo, vedno bolj zginjala. Zaradi tega sem kajneje, če so od mene zahtevali, da jim povem nekaj o Ameriki, vedno vprašal: «V koliko besedah želite?» Če bi me nekdo besednik dejal: V nekaj besedah, bi mi odgovoril: Morem vam povedati mnogo in nič. Če bi dejal — v kolikor besedah sami želite, bi mogla pripovedovanja ne bilo ne konca ne kraja.

Morem reči, da sem videl velik del Amerike in da sem to delo prehodil vzdolž in po čez. Živel sem v New Yorku, kjer sem mogel mirno molčati ves čas, ne da bi s

Tako v Makedoniji suše tobak

PREDLOŽEN NA MEDNARODNEM KONGRESU GEOLOGOV V MANILI

Japonski načrt «Nife» za prodor v središče naše zemeljske oble

Stroški za uresničitev tega načrta bi znašali okrog dve milijardi lir - Kako si strokovnjaki zamišljajo praktično uresničenje načrta

V Manili na Filipinskih otokih je bil nedavno mednarodni kongres geologov, na katerem so se pečali s kaj nenavadnim problemom: kako bi prodrl v notranjost Zemlje, prav do njenega središča. Znano je, da se s tem notranjost pečuje že dolgo a-meriški in sovjetski znanstveniki. Znanost se namreč ne bavi samo s problemi osvajanja vsega, temveč jo zanima tudi odkritje tujin, ki jih skriva zemeljska notranjost, ki je po mnenju mnogih celovito bolj zanimiva in za človeka bolj koristna, od poletov v vesolje. Predvidevajo namreč, da je v središču Zemlje tolikšno bogastvo, kolikšnega si je sploh težko zamišljati.

Na kongresu v Manili so japonski geologi predložili svoj načrt, imenovan «Nife»,

s katerim bi se lahko prišlo v središče Zemlje. Stroški za uresničitev načrta bi znašali okrog dve milijardi dolarjev, kar ni dosti, če predpostavljamo, da pomeni to komaj delež vojne proračuna kakšne velike sile.

Prodreti v globino Zemlje je že davna želja človeka, prav tako kot je njegova želja, da bi se seznanil z vsejerno. Vendar je res, da je človek mnogo prej vedel stvari o vsejerni, kot pa o notranjosti Zemlje. Astronomija je nastala več stoletij pred geologijo. Geologija je znanost, s katero so se začeli baviti pravzaprav komaj pred dvema stoletjema. Še v 17. stoletju so namreč želeli v prepričanju, da je Zemlja podobna človeškemu organizmu, da ima srce (to se pravi ogenj), ledvice (to

se pravi vodne rezerve) in pljuča (to so vulkani). Toda že tedaj so bili ljudje, ki so delali načrte, kako bi na zemeljski organizem izkoristili.

V zvezi s tem znanstveniki citirajo delo Anastazija Kirchnerja «Mundi subterranea», v katerem so tudi narisani načrti. V knjigi je razloženo, kako naj bi služila za kačipot v notranjosti Zemlje. Po mnenju Kirchnerja bi bilo treba izkoristiti vulkanske zvezi, da bi se prišlo čim prej do glavnega ognjara tega bi bilo zato treba postaviti v omenjena žrela stroje za vrtnje. Ta stroj je Kirchner imenoval smatich na amencas. Po mnenju znanstvenikov je bil njegov načrt seveda zelo naiven. Treba pa je vseeno priznati, da ni bilo do nedavna skoraj nikogar, ki bi bil vedel povedati kaj več, kot je povedal Kirchner v svoji knjigi. Postavljene so bile različne teorije, toda odgovora na vprašanje, kakšna je no tranjost Zemlje, še ni bilo. Znanstveniki niso mirovali ter so hoteli ugotoviti, če temperatura proti središču Zemlje progresivno narašča, ali pa pada ter je zaradi tega v sredini Zemlje led?

Ne bomo omenjali vseh tez in domnev. Omenimo naj samo lorda Kelvyna, ki je utemeljil svojo teorijo s pomočjo jajca. Vzel je kuhano in sveže jajce. Zavrtel je obe in pokazalo se je, da se je kuhano jajce dalj časa vrtilo, kot surovo. Zakaj? Zato, ker je tekoča vsebina surovega jajca ovirala in ustavljala njegovo vrtnje. Tako je prišel do zaključka, da je notranjost Zemlje gosta, ker bi se sicer ne mogla vrtniti okrog svoje osi. In če bi bila tekoča je bil pristavil, bi bila privlačna sila Lune tako močna, da bi imeli na Zemlji vsaki šest ur katastrofalne potrese.

V zadnjih petdesetih letih je geologija naglo napredovala ter so znanstveniki prišli do zaključka, da so imeli prav oni, ki so trdili, da je notranjost Zemlje trda, kot tudi ostali, ki so trdili ravno nasprotno. Notranjost Zemlje je po mnenju znanstvenikov trda in tekoča. Pa pogledmo, kako so prišli znanstveniki do teh rezultatov:

Zemljini premer na ekvatoru znaša 8.377.397 m, medtem ko znaša premer od Severnega do Južnega tečaja nekoliko manj. Volumen Zemlje znaša 1.082.841.310.000 kub. km, specifična teža njene vsebine pa 5,52. To pomeni, da tehta Zemlja 3.977 milijonov ton. Zemljina skorja sestoji iz treh plasti. V globini 300 km znaša temperatura 1300 stopinj Celzija, pri kateri se mora raztopiti skorja vsaka, do sedaj poznana snov. Tretja plast zemeljske skorje je za znanstvenike najvažnejša, ker je v njej največ železa in niklja. Predpostavljajo, da je tudi zemeljsko središče, ki ga imenujejo «Nife», sestavljeno iz omenjenih kovin.

Sedaj se vrnilo nekoliko nazaj, da vidimo kako so znanstveniki prišli do svojih ugotovitev o zemeljski notranjosti. Predpostavljali so, da je specifična teža zemeljske vsebine 5 in polkrat večja od enake količine vode. Hkrati so ugotovili, da je specifična teža gornjih plasti zemeljske skorje 1,8. To pomeni, da je zemeljska notranjost še mnogo gostejša, kot njena zunanja skorja.

Da je zemeljska notranjost gostejša od njene površine so znanstveniki ugotovili tudi s proučevanjem potresov. Leta 1906 je bil na primer potres, katerega prva dva sunka sta bila slaba, tretji pa zelo močan. Med prvima sunkoma in zadnjim je

veliko število ljudi mislilo, to da razljudeno. Bilo je primerov, ko sem bil pripravljen dati prav svojo ameriškomu kolegu, in to z neko korekturo. Ko gre za politiko, se zdi, da je upravičeno zaključiti, da se Američan zanjo ne zanima, razen enkrat v štirih letih — ko gre za predsedniške volitve. Bil sem na primer priča neke ankete, ki so jo izvršili zaradi tega, da bi ugotovili, kaj če želi Američan, da se Američan pravi Stevenson. Bilo je, in to ne malo, anketa, ki jo je odkrito izjavil, da se gotovo, ali je to ugoden demokratiški politik, ali filmski igralec ali tuji diplomat. Nekateri so celo protestirali: «Kaj pa nas trapiše s tem neznanim človekom!»

Po drugi strani pa imamo dosti pojavov, ki bi govorili, da Gunther nima popolnoma prav. Včasih je skoro neverjetno, kako more na Američane vplivati nekaj, o čemer ališijo od jutra do mraka po radiu, gledajo na televiziji ali pa čitajo v časopisih. In kako vsi mislijo enako. Angleški laboristični vrhak Bevan, ki je opazil ta pojav ob priključitvi lanskoletne turnee po ameriških vseučiliščih, je odkrito dejal svojim gostiteljem, da je bolj kot presejanec na njihovih sprejemnih ocen in že a priori izdelanih formulacij. Če bi za nekaj podobnega iskal primer, spet v politiki, menim, da ostajam zvest resnici, če rečem, da vam bo gotovo vsek Američan dejal, kako da je v njegovi državi ena od največjih dobrot in ključ demokratičnosti — dvostranski sistem. Toda če prebivate v Ameriki tudi zelo kratke gas, se boste prepričali — in to pravi tudi že omenjeni Gunther — da je v pretežni meri iluzija, da v njej obstaja dvostranski sistem. In to ne samo zaradi tega, ker so v državah na jugu, na jugozapadu ali v Teksasu, volitve gola formalnost, ker tam prevladuje ena sama stranka ali celo en sam človek, ampak tudi zato, ker med večino pravih demokratov in republikancev ni bistvene razlike.

JOVAN SCEKIC
(iz «Vesnika u srijedus»)

DA BI ZMANJŠALI ŠTEVILO ROJSTEV

Množičen poskus z O. K. teorijo se v Indiji do sedaj ni obnesel

Neuspeh je pripisati zaostalosti prebivalstva, predvsem revnih slojev, ki jim je vseeno, če trpi lakota pet ali deset otrok

V zvezi z že tolikokrat obravnavano temo o vrednosti in zanesljivosti Ogino-Knausove teorije, naj omenimo, da je izšla pred dnevi v trimesečni brošuri UNESCO knjiga: «Ureditev človeške plodnosti», ki jo je spisal prof. anatomije na univerzi v Birminghamu, sir Solly Zuckerman.

V knjigi se omenja tudi Ogino-Knausova teorija, po kateri žena nekaj dni v mesecu ni plodna, s pomočjo

te teorije naj bi si torej enakci uredili svoje življenje, brez uporabljanja kemičnih in mehaničnih pripomočkov, ki jih katoliške cerkve prepoveduje in ki so predvsem zdravju škodljivi.

Ceprav je po Ogino-Knausovi teoriji precej lahko prebrati, kateri so dnevi, ko ženska ne more zanositi, se vendar pogosto dogaja, da se računni ne strinjajo s človeškim organizmom, ki je podvržen vremenskim in

drugim vplivom. Zato pravi mnogi, da Ogino-Knausova teorija ne drži v vseh primerih. Seveda je to res, in teorija sama tega ne izključuje. Njena vrednost pa zaradi te ugotovitve ni manjša, ker je treba ocenjevati njene rezultate, ne po posameznih primerih, temveč na splošno.

Dr. Zuckerman omenja v svoji knjigi rezultate Ogino-Knausove teorije na zmanjšanje števila rojstev v svetu ter daje v zvezi s tem tudi vest o poskusu razširitve omenjene teorije med prebivalstvo Indije, kjer je število rojstev največje. Indija šteje danes 400 milijonov prebivalcev, od katerih velika večina živi v zelo slabih življenjskih pogojih. In vendar narašča število njenega prebivalstva vsako leto za pet do šest milijonov. Pred tem stalnim naraščanjem prebivalstva, ki je vzrok tudi naraščanju bede in siromaštva, se je indijska vlada odločila, da sprejme potrebne ukrepe za zmanjšanje števila rojstev. Nakazala je veliko vstopo denarja in poklicala v Indijo zdravnike in strokovnjake iz raznih držav, ki naj bi pomagali reševati ta precej problem. In zdravniki so se odločili, da seznajajo, čim večje število prebivalstva v Ogino-Knausovi teoriji.

Medtem ko so srednji in višji sloji teorijo kmalu osvojili, se je izkazalo, da je natekla na zelo malo pristavev prav med najnižjim slojem, kjer je število rojstev največje. Čeprav ni teorija v bistvu prav nič komplicirana, se je pokazalo, da jo ljudje ne razumejo. Zato so se znanstveniki odločili za nov način razlage. Razdelili so ženam posebne ogrlice, iz dobarhvalnih kroglice, ki so označevale dneve, ko žena lahko zanosi, druge pa neplodne dneve. Da bi se že ne vedele ravnati tudi ponoči, so se kroglice razločevale ne samo po barvi, temveč tudi po velikosti.

Toda tudi ta način ni rodil zaželenih rezultatov. Revščina in beda je napravila prebivalce tako brezbrižne, da jim je prav vseeno, če trpi lakota in pomanjkanje osem, ali pa dvanajst otrok. Kdor bo vzdržal, bo živel, drugi bodo pomrli. Delo in napori indijske vlade in znanstvenikov so se tako izjalovili.

Pravijo, da proučujejo zdravniki in znanstveniki se, da nove metode, kako zaustaviti število rojstev v krajih, kjer so življenjski pogoji zelo slabi. Vendar niso nič kaj prepričani, da bodo imele te metode več uspeha od Ogino-Knausove teorije.

Po mnenju zdravnikov, tudi Ogino-Knausova teorija ni nezmotljiva, in to smo v začetku že poudarili. Zato je ne priporočajo znancem, ki iz zdravstvenih razlogov, ne bi smeli imeti otrok. Priporočajo jo pa onim, ki si sicer otrok še ne želijo, a nimajo zato kakihnih tehničnih razlogov. Teorija za znanstvenike in glavnem drži. Če se bo pa kljub temu rodil otrok, potem ga naj pač starši sprejmejo z veseljem in zadovoljstvom. V Ameriki imenujejo celo takšne otroke O. K., kar pomeni ne samo ime Ogino-Knaus, temveč tudi, da kratko besedice «Okay», kar pomeni «no, v redu».

POPRAVEK

V članku «Turški vpadi na slovenska tla», objavljenem v našem listu 5. t. m., je bilo pomotoma navedeno, da je razstava odprta do 20. t. m., medtem ko bo ta razstava odprta v ljubljanskem Narodnem muzeju do konca oktobra.

V skladu z vremenom

Ko je ameriška vremenslovska služba napovedala vr. tiščasti vihar na Floridi, je prekupevalec Lestrang objavil v radiu naslednjo reklamo: «Do začetka tornada prodajam poslopja po 25 odstotkov nižji ceni. Uro po viharju so radije, se postaje objavljene nove reklame istega prekupevalca: «Ponujam precej rahlo poškodovanih hiš po izredno nizki ceni. Izkoristite edinstveno priložnost!»

— Ne vem, zakaj, toda v novega blagajnika nikakor ne morem imeti zaupanja!

OB ROBU

O krivičnem redovanju šolskih otrok

Naključje je naneslo, da sem bil priča pogovoru med dvema barkovljanskima materama, ki sta se drugo drugo pritoževali nad nepravilnim redovanjem njihovih otrok. Medtem ko je ena vzela vso to zadevo z neko flegmo in omenila, da ima njena hčerka kljub taki krivici dobro spricovalo, je druga zasnela nasprotno stališče in to majhno nesrečo tako dramatičnila, da je prišla do zaključka, da je njen fant namenjen meštici solo, ker se v italijanski štoli take krivice ne dogajajo.

Ker sem videl nevarnost, da izgubimo slovenske otroke zaradi take malenkosti in močje tudi zaradi slabega predstavljanja tozadevne ocene, sem se vmešal v pogovor tudi jaz in predložil ogorbeni materji, da vsa zadeva ni tako tragična, kakor si jo predstavlja. Ljuba ona in njen sin in da bi bilo ne samo žalostno, ampak naravnost sramotno, ko bi zaradi take malenkosti Italijanski štoli. Predložil sem ji lahko učenja na podlagi materinega jezika in tudi pridoben ključ za učenje vseh slovenskih jezikov. Dostavil sem že, da se je začel upoštevati naš jezik ne samo po trgovinah, ampak tudi po uradih, kar se bo v bodočnosti še stopnjevalo in da bi bil pravi greh oropati otroke za en jezik in povrhu še za materinskega. Na koncu sem še dodal, da bi bilo umestno obrazložiti to zadevo slojensku ravnateljcu, če je globoko prepričana o krivici, ki naj bi bila storjena njenemu sinu. Po mojem mnenju obstaja krivica v tem, da ima šolnik bodisi moškega, bodisi ženskega spola, svojega ljubljena, za katerega zupre pri redovanju e- no oko in ga s tem postavi za stopnico višje, s čimer pa ni bila drugim storjena nikakr krivica, ker so bili pravilno redovani, o čemer se lahko vsaka mati prepriča s kratkim pregledom spisanih zvezkov.

Niti daleč nimam namena, da bi zalucal kamen v naše šolnike. Dosti sem imel z nji in opravi mi sem se mogel prepričati, da je slovenski šolnik vreden in pravičen in da slonijo nezadovoljstvo mater večkrat na pretirani oceni zmogljivosti svojih otrok. Kljub temu pa bi priporočal barkovljanskemu ravnateljcu, da se take zadeve prouči, da se odpravi vsako sumničnje, ki škodi ugledu slovenske šole. Trajajmo se za vsakega slovenskega otroka, da ne konča tam, kamor ne spada in zato je dolžnost vseh nas, da odpravimo vsako, tuji najmanjšo nevarnost, ki bi nas lahko spravila ob slovenskega otroka.

R. P.

HOROSKOP ZA DANES

OVEN (od 21. 3. do 20. 4.) Prodrli boste, kljub temu, da okoliščine niso za vas ugodne. BIK (od 21. 4. do 20. 5.) Ne hitite k zaključku, opirajte se le na to, kar vam je znano. DVOJKA (od 21. 5. do 22. 6.) Dan je ugoden za obiske, za poslovno diskusijo in za važne odločitve. RAK (od 23. 6. do 22. 7.) Reagirajte na občutek utrujenosti in glejte da ne zamudite prilike. LEV (od 23. 7. do 22. 8.) Ne hvalite se sami, ampak prepustite to drugim. DEVICA (od 23. 8. do 22. 9.) Ne dovolite prevelike timsnosti, če hočete uspeti v svojem načrtu. TEHTNICA (od 23. 9. do 23. 10.) Pripravite se na majhno krivico. Ravnajte s taktičnostjo in odločnostjo. SKORPION (od 24. 10. do 22. 11.) Dan bo za vas skrajno ugoden in tudi okoliščine so vam naklonjene. STRELEC (od 23. 11. do 20. 12.) Ne boste mogli prikriti simpatije, ki vam jo vzbuja neka oseba. KOZOROG (od 21. 12. do 20. 1.) Kljub nekaterim ugodnim okoliščinam je bolje, da se ne predajate pretiranemu optimizmu. VODNAR (od 21. 1. do 19. 2.) Prednost ima platonaka ljubezen. Bodite previdni: tudi glede zdravja. RIBE (od 20. 2. do 20. 3.) Brzdajte svojo nagnjenost k romantični in sentimentalnosti.

Goriško-beneški dnevnik

V soboto v Gradežu sestanek članov konzorcija

Dograditev letališča v Ronkah predvidena do konca leta 1961

Gradbeni stroški bi znašali 1.300 milijonov lir - 60 odstotkov bi prispevala država, 40 odstotkov pa konzorcij

V soboto bo v Gradežu sestanek predstavnikov goriške, tržaške in videmske pokrajine, na katerem bodo voditelji konzorcija za ustanovitev letališča v Ronkah povedali, kakšni so tehnični in finančni razlogi za ustanovitev letališča. Poleg tega bodo na podlagi statuta konzorcija prisostvovali sestanku še predstavniki trgovinskih zbornic, ustanove za turizem, tržaške, goriške in videmske pokrajine, nekaterih najbolj zainteresiranih občin južnega dela naše pokrajine, med njimi tudi predstavnik občine Doberdob. Vsi ti imajo pravico, da po zakonu postanejo člani konzorcija.

Glavni namen sestanka v Gradežu bo ugotovitev stališča posameznih ustanov do gradnje letališča v Ronkah. Sedaj pa je mogoče sklepati, da se z gradnjo letališča strinja velika večina predstavnikov ustanov, ki so bile povabljene na sestanek. Ker je letališče že zgrajeno, bodo od padli razni stroški za ureditev novega; to bo zelo olajšalo izvedbo načrta. Poleg tega ni potrebno odobrenje ministrstva, ker je bilo že izdano. Ronško letališče ne bo služilo svojem namenu samo med sezono, ampak bo zaradi ugodnih klimatskih razmer uporabno vse leto. Znano je, da je vidljivost zelo dobra skozi vse leto. Nekateri zatrjujejo, da bo modernizacija letališča v Ronkah škodovala letališču v Benetkah. Te trditve pa ne držijo; letališče v Ronkah bo v veliko pomoč letališču v Benetkah, kadar zaradi meglice letala na njem ne bodo mogla pristajati.

Letališče ima v našem družbu Meteor. Njena pravica zapade šele leta 1968. Ker je letališče potrebno primerno letališče, je Meteor pripravil odstopiti konzorciju uporabo letališča, da se mu, seveda, prizna njegove pravice do poteka pogodbe. Tudi ta stran vprašanja ne predstavlja nobene zapreke.

Na zadnjem sestanku na sedežu trgovinske zbornice v Trstu je tajnik konzorcija inž. Augelli govoril o glavnih finančnih potezih načrta, ki naj bi bil po željah konzorcija uresničen do leta 1961.

Sedani obseg letališča bi se lahko povečal še za 70 hektarov, vzletne steze pa naj bi bile dolge po 1800 m, široke pa 18 do 46 m. S temi kriterijem bi letališče ustvarili v kategoriji D. Opremlili bi ga z vsemi potrebnimi poslopji, kot je na primer poslopje za uradi, poveljniški stolp, naprava za nočno pristajanje, garaže in večji prostor za preizkušanje motorjev. Celotni strošek bi znašal eno milijardo 300 milijonov lir. Država bi prispevala 780 milijonov lir (60 odst.), konzorcij pa preostalih 520 milijonov lir (40 odst.). Konzorcij bi prišel do svojega deleža, ki bi ga moral vložiti v letališče, z najemom posojila pri posojilnici, ki bi ga vračal 30 let. Po poteku te dobe bi letališče postalo državna last. Izvedenci so napravili tudi približen načrt, kako naj bi se razvijal promet na letališču. Od leta 1961 do leta 1968 naj bi na letališču pristalo in odletelo okoli 25.000 letal, od leta 1968 do 1990 okoli 112.000 letal; v 30 letih naj bi torej zabeležili promet 137.000 letal. Ker so določili za vsako letalo po 8000 lir stroškov, bi konzorcij prejel v 30 letih

eno milijardo 96 milijonov lir, kar temu so dodali še 8 milijonov lir vstopnine potnikom in nekaj nad 4 milijone lir za prejeljake blaga. 110 milijonov lir bi dobili tudi z dajanjem pomoči med letom, 5 milijonov lir letno pa bi prejeli od košnje. Skupni dohodek bi tako znašal eno milijardo 370 milijonov lir. Pri tem pa niso všteli dohodkov, ki bi jih imeli z barom, restavracijo, taksiisti itd.

Na koncu naj pripomnimo, da je v občini Doberdob še vedno nekaj posestnikov, katerim so oblasti pred leti pobrale njive za gradnjo letališča. Ti ljudje še vedno čakajo, kdaj jim bodo škodo povrnili. Sedaj je čas, da se reši tudi to vprašanje.

Jutri seja občinskega sveta
Včeraj zvečer je bila seja občinskega odbora, na kateri so proučili vprašanje mestnega avtobusnega prometa, ki bo glavni predmet diskusije večer občinskega sveta jutri zvečer.

Nastop skupine Lombardi - Anselmi
Danes zvečer bo v gledališki dvorani Ginnastice nastopila gledališka skupina Lombardi - Anselmi s komedijo Nicole Manzarija «Partita a quattro». Pričetek ob 21.15. Cene: 250 in 200 lir.

Cesta zaprta za promet
Zupanstvo sporoča, da bo zaradi del v Ulici Slataper v Podgorji cesta zaprta za promet od 15. julija dalje.

Slovensko narodno gledališče iz Trsta
gostuje danes 16. julija ob 20.30 v Standeržu na dvorišču konsumne gostilne s komedijo tržaškega pisatelja Josipa Tavčarja **PRIHODNJO NDELEJO** V soboto 19. julija ob 20.30 pa s komedijo **NASI LJUBI OTROCI**

Tudi Vrhovci zahtevajo avtobus skozi Tržič
Pokrajinski svetovalci KPI so poslali pokrajinskemu predsedniku interpelacijo, v kateri poudarjajo, da je skupina delavcev iz Sv. Martina na Krasi in z Vrha pisala avtobusno prevoznikemu podjetju Monfalconese, naj ustanovi avtobusno zvezo Sv. Martin, Tržič, Sesljan, da bi jo lahko uporabljali številni delavci omenjenih dveh vasi, ki so zaposleni v CRDA, Solway in v kamolomni v Sesljanu. Zdi se, da Monfalconese ne more dobiti dovoljenja za vzpostavitev proge, ker je že bilo izdano družbi Ribli.

Svetovalci zahtevajo od pokrajinske uprave, naj se prodi obstoječe stanje in se dovoli vzpostavitev proge tiste, ki je pripravljena vzpostaviti na tej progi promet s svojimi vozili, seveda po predhodni pogodbi glede voznine.

Cesti zaprta za promet
Ker občinska podjetja zamenjuje vodovodno cev, bodo kakšnih 20 dni zaprti za promet Ul. Giustiniani in Bombig.

Rojstva, smrti in poroke
V goriški občini se je rodilo v tednu od 6. do 13. julija 17 otrok, umrlo je 8 oseb, poroke so bile štiri.

VESELI PLANŠARJI
IZ LJUBLJANE
godba iz Ronk in Doberdoba meksiški zbor iz Doberdoba ter instrumentalni kvintet iz Doberdoba
Sledi ples - Preskrbljeno bo za jedado in pijačo - Pridite!

Vedno bolj vroče

Ze nekaj dni zaporedoma z zaskrbljenostjo ugotavljamo, da se temperatura viša iz dneva v dan. Začelo se je z 28 stopinjami, potem smo prišli na 30. Nekaj groma in bliskov nad Trnovsko planoto nam je vilo upanje, da smo dosegli najvišjo letno temperaturo: toda glej, spaka: predčerašnjim smo zabeležili 32 stopinj, včeraj pa že dobrih 34 stopinj. Ti podatki so z goriškega letališča, kjer je več zraka kot med razgreti goriskimi hribovi.

To kopicenje vročine doslej še ni dovelo do hujših posledic. S težavo se jim bomo izognili, če bo vročina naraščala. Zaenkrat si ljudje pomagajo, kot najbolje znajo. Srečni so tisti, ki so ob času zavovala vročino in jo popihali. Nam, ki smo ostali med razgreti zidovi, pa ne preostane drugega, kot da se hladimo z hladnimi piščami, z mrzlimi polivi in se tolačimo, da je bilo tudi lanskega pekla prej ali slej konec.

IZ STEVERJANA
Kako naj vozimo sadije v Gorico?

Predstavniki steverjanskega prebivalstva so pred dnevi protestirali pri poveljstvu oziroma zaradi prepovedi prevoza kosev na kolesih in motociklih. Grozniki so prisodili tudi več glob motociklistom in kolesarjem, ki niso imeli dovoljenja za prevoz sadja. Na grozniki so prisodili tudi več glob motociklistom in kolesarjem, ki niso imeli dovoljenja za prevoz sadja. Na grozniki so prisodili tudi več glob motociklistom in kolesarjem, ki niso imeli dovoljenja za prevoz sadja.

22-letni angleški policist Stan Eldon, ki je zmagal na angleških igrah v teku na 3 milje, je treniral na kaj svojevrsten način. Na noge si je privezal težka kladivka, da bi si okrepil mišice. Pravijo, da bo na ta način treniral do kler ne bo premagal Kuca

Pri padcu si je rnila nogo
Včeraj jutraj so prepeljali iz Ulice Toli v bolnišnico Brigata Pavia z rešilnim avtomobilom Zelenega križa 34-letno Jolando De Piero, iz Ul. Colombo 21, ki je zadobila globoko rano na levi nogi, zaradi padca na ulici.

Kino v Gorici
CORSO. 17.00: «Čudni primer Daniela Gordonja». G. Nader in C. Borches, cinemascoppe.
VITTORIA. 17.15: «Obtožena moras». B. Laage in F. Vi. lar.
MODERNO. 17.00: «Trikotnik smrti».

TEMPERATURA VČERAJ
Včeraj so na goriškem letališču zabeležili najvišjo temperaturo 34,4 stopinje, najnižjo pa 19 stopinj.

DEZURNA LEKARNA
Danes posluje ves dan in ponoč lekarna Cristofaletti, Travniki 14, tel. 2942.

VLADIMIR BARTOL
ALAMUT

128.

Drug za drugim so prihajali njegovi sinovi na najbolj hitrih konjih od vseh strani države. Poklekali so pred mrtvim očetom in mu poljubljali hladne, otrdele prste. Jok in stok sta se razlegala okrog mrtvaškega odra.

Ko je sultan zagledal truplo svojega vezirja, je kakor otrok zajokal. Trideset let je pokojni služil njegovi rodomini! «Kraljev oče — ata beg», kako po pravici mu je pripadal ta naslov! Bridko se je zdaj kesal svojega trdega ravnanja z njim v zadnjem letu. Čemu je bil dopustil, da se je ženska vmešavala v vladarske posle? Mar bi jo bil držal zaprt v haremu kot vse ostale.

V taborniški izvedel za podrobnosti strašnega umora. To je bil torej Hasanov pravi obraz! Kako lahko bi bil morilec poiskal namesta vezirja njega! Groza ga je spreletela. Ne, ni smel dovoliti, da bi se razpisalo to zločinstvo. Hasan je moral s poti! In za njim vsi izmislili. Vse njihove utrdbe bodo morale biti do temeljev porušene.

Vezirjev sinovcem je dovolil, da prepeljejo očetovo truplo v Isfahan in ga tam slovesno pokopajo. Glede morilca so bili misljenja, naj se izpolni poslednji ukaz umirajočega. «Na Alamuta mu poginijo tako ali tako», so dejali. Zato je sultan velel pripeljati Ibn Tahirja predse.

Zvezanec in še vsega podplutega od udarcev in krvavega od ran so ga pahnili v njegov šotor. Sultan se je začudil, ko

ga je zagledal. Za časa dolgoletnega vladanja se je bil naučil naglo presojati ljudi. Ta izmallec ni imel na sebi prav nič morilskega.

«Kako si mogel zagrešiti tako strašen zločin?» Ibn Tahir se je polagoma izpovedal. Nič narejenega ali potrjenega ni bilo v njegovih besedah. Sultana je obljubil mrzel pot. Dobro je poznal zgodovino. Toda to je bila najstrašnejša zgodba, ki jo je bil kdaj slišal.

«Uvidevaš zdaj, da si bil samo orodje v rokah podlega starca z gore?», je ga vprašal, ko je končal s pripovedjo.

«Gorim samo, da bi opral svoj zločin in rešil svet alamut-ske pošasti.»

«Zaupam ti in te pošiljam na pot. Tridesetorica mož te bo spremlja do Alamuta. Stori vse, da se prehitro ne izdaš. Brzaj svojo jezo, dokler te ne spuste pred poglavarja. Odločen in bister mladenič si. Naklep ti mora uspeti.»

Ko je tako vse uredil, je sultan spet nadaljeval svoje potovanje v Bagdad.

Tridesetorica mož, ki je spremljala Ibn Tahirja na Alamut, je potovala z izredno naglico. Kljub temu jih je bila vest o smrti vezirja prehitela za cel dan. Med Rajjem in Kazvinom so naleteli na cele trume vojakov, ki so se vračali izpred Alamuta. Od njih so izvedeli, kako je učinkovala novica na emirja in na njegovo vojsko. Bila je torej nevarnost, da padejo v roke kakšnemu oddelku izmallecev.

Ibn Tahir je dejal: «Poznam skrivno pot onstran Sah ruda. Tam bi utegnili potovati še najbolj varno.»

Peljal jih je do neke plitvine, po kateri so lahko prebrli hudournik. Prišli so do stee tik pod gorami, ki se je vila med gruščem in grmovjem ob strugi reke. Jedli so dalje proti Alamutu, dokler ni javil prvi, da prihaja z nasprotne

SPORT

22-letni angleški policist Stan Eldon, ki je zmagal na angleških igrah v teku na 3 milje, je treniral na kaj svojevrsten način. Na noge si je privezal težka kladivka, da bi si okrepil mišice. Pravijo, da bo na ta način treniral do kler ne bo premagal Kuca

Pred evropskim atletskim prvenstvom v Stockholmu

Atletika v polnem razmahu po vseh evropskih državah

27. in 28. t. m. «dvoboj stoletja» med SZ in ZDA

V prihodnjih 14 dneh bodo skoraj po vsej Evropi velika atletska tekmovanja, kar je razumljivo spričo dejstva, da atleti preizkušajo svoje moči za evropsko atletsko prvenstvo, ki bo avgusta v Stockholmu.

Tako se bodo v petek začele v Cardiffu «igre britanskega imperija», na katerih bodo poleg atletov nastopili tudi drugi športniki kot plavalci, biatlonci, nogometaši itd. Na teh igrah bo nastopilo več svetovnih in olimpijskih rekordov, pravok Avstralije, Nov. Zelandije, Kanade, Južne Afrike, Pakistana in še drugih držav.

27. in 28. t. m. bo «dvoboj stoletja» med moškima in ženskima reprezentancama SZ in ZDA. Ta prvi uradni dvoboj med največjimi atletskimi silami na svetu bo v Moskvi. Američani so že določili svoje atlete, Rusi pa jih bodo po državnem prvenstvu, ki bo prihodnji teden v Revalu.

Vzporedno se bodo med seboj pomerile dve evropski reprezentanci, tudi sicer bodo po raznih mišičnih številih mladi, ki obljubljajo mnogo odličnih rezultatov.

Tudi jugoslovanski atleti ne bodo ostali brez tekmovanja. Pred dnevi smo objavili, da jih je postavila jugoslovanska atletska zveza in imena atletov, ki so norme že dosegli in imajo zaradi tega pravico do udeležbe na evropskem prvenstvu. Čeprav smo takrat omenili dvosedež, da se število atletov v dvosedežni normi še poveča, pa doslej to še nobenemu od predvidenih tekmovalcev ni uspelo v celoti. Toda ne glede na to, so bili v drugem kol

SAO PAULO, 15. — Bivši srednji rapidalec brazilske reprezentance Jose Altafini (Mazzola), katerega je angaziral Milan, bo prejel za eno leto 5 milijonov cruzeirov (okrog 22 milijonov lir). Razen tega bo prejel mesečno plačilo 30.000 cruzeirov (okrog dve sto dvajset tisoč lir), dobil bo kot darilo avto in stanovanje za čas bivanja v Italiji.

Angažma Mazzole bo postal končno veljaven šele po zdravniškem pregledu, ki ga bo izvedel zdravnik, ki bo prihodnji teden prispel iz Italije v Sao Paulo.

Azzini pred sodiščem?
BRESCIA, 15. — Primer igralca Padove Azzinija, katerega je disciplinsko konstatiral FIGC (državljensko diskvalifikacija zaradi športne golofije, se je iz okvira FIGC preselil v okvir normalnega sodišča. Preiskovalni sodnik sodišča v Bresciji je namreč pozval na zaslišanje tako Azzinija kot še nekateri drugi osebe.

BOKS
Omodei - Vecchiatto v Lignano Sabbiadoro
RIM, 15. — Ker je videmska bokarska zveza dala najugodnejšo ponudbo, ji je bila povzeta organizacija bokarskega dvoboja za italijansko prvenstvo lahke kategorije med dosedanjim prvakom Omodeijem in njegovim izvalcem Mariom Vecchiatto.

Dvoboj bo v Lignano Sabbiadoro (Videm) 9. avgusta ob 21. uri.

TENIS
TORONTO, 15. — V polfinalu severnoameriške zone Davisovega pokala ZDA premagale Kanado s 5:0. Zadržna rezultata: Douglas (ZDA) - Fontana (Kan.) 4:6, 6:3, 6:3, 6:1; Mackay (ZDA) - Willie (Kan.) 6:8, 6:2, 6:1, 6:8, 7:5.

Kolesarska dirka po Franciji
Favero, Bobet in Gaul pa spadajo na cilj Nencini, za njim pa Anquetil, Adrianssens, Geminiani in končno Gaul in Favero. Bobet je bil 12. z zaostankom 712" za zmagovalcem Geminiani, je ohranil rumeno majico in se zelo utrdil na prvem mestu. V ekipni klasifikaciji je bila v današnji etapi prva Italija. Razen Braškarta sta odstopila še Hollestein in Robinson. Desmet je dosegel cilj izven malega malega časa.

Vrstni red v 20. etapi Gap - Briancon (165 km): 1. Bahamontes (Sp.) 5:18:35" (z odčitkom 5:17:35"), povprečna hitrost 31,075 km. 2. Catalano (It.) 5:19:28" (z odčitkom 5:18:55"), 3. Nencini (It.) 5:20:37", 4. Anquetil (Fr.) 5:22:26", 5. Adrianssens (Bel.) 5:22:27", 6. Hoevenaers (Bel.) 5:22:30", 7. Geminiani (CM) 5:22:31", 8. Gaul (Niz-Luk.) 5:22:32", 9. Favero (It.) 5:23:01", 10. Polo (CM) 5:24:07", 11. Nascimbene (It.) 5:25:51", 12. Bobet (Fr.) 5:26:43", 13. Friedrich (Svi-Nem.) 5:27:54", 14. Dotto (CM) vsi s časom Nascimbeneja, 15. Ferlenghi (It.) 5:28:43", 16. Dams (Niz-Luk.) 5:27:54", 17. Bercaud (Fr.) 5:29:37", 18. Gainche (OSO) 5:29:35", 20. P. pelin (Fr.) 5:29:37". Odstopili so Brankart, Robinson in Hollestein.

Slopesni vrstni red po 20. etapi: 1. Geminiani (CM) 91:20:55", 2. Favero (It.) z zaostankom 3:47", 3. Anquetil (Fr.) 7:52", 4. Nencini (It.) 12:30", 5. Adrianssens (Bel.) 12:40", 6. Gaul (Niz-Luk.) 15:33", 7. Bercaud (Fr.) 19:34", 8. Bobet (Fr.) 20:18", 9. Hoevenaers (Bel.) 21:31", 10. Botella (Sp.) 22:16", 11. Planckaert (Bel.) 91:46:08", 12. Dotto (CM) 91:46:24", 13. Bercaud (Fr.) 91:55:44", 14. Bauvin (Fr.) 91:57:47", 15. Debelque (Svi-Nem.) 92:03:33", 16. Friedrich (Nem.) 92:06:33", 17. Graczyk (CM) 92:07:19", 18. Ervaz (Niz-Luk.) 92:14:17", 19. Damen (Niz-Luk.) 92:14:37", 20. Rohrbach (CM) 92:19:47".

(Zbiranje, urednik STANISLAV RENOŠ, Tiska Tiskarski zavod ZTT - Trst)

Kolesarska dirka po Franciji

V 20. etapi alpskih velikanov prvi Bahamontes pred Catalanom

Geminiani še poveča svojo prednost v splošni klasifikaciji
Odlična vožnja Catalana čez vrhove

BRIANCON, 15. — V 20. etapi kolesarske dirke po Franciji, Gap - Briancon, je zmagal Španec Bahamontes pred Italijanom Catalanom in Nencinijem. V splošni klasifikaciji je Geminiani nekoliko povečal svojo prednost pred Favero, Nencini pa se je s 9. pomaknil na 4. mesto.

92 kolesarjev se je ob 11:22 spustilo na najtežjo alpsko etapo z dvema vrhovoma prve kategorije Col de Vars in Col de la Vache.

Po zaslugi francoskih vozačev je bila vožnja takoj po startu zelo hitra, vendar pa kontrolirana. Pri 22 km so bili v vodstvu Stablinski, Busto, Polo, Piet Van Est, Italian Catalan, Pipelin in Rolland, ki so imeli 1'05" prednosti pred ostalimi. Nekoliko pozneje je zaradi poskoda na roki odstopil Belgijec Brankart, 11. v splošni klasifikaciji. Pri 32 km so usli iz glavine Walkowiak, Picot, Bertolo, Cerami in Chaussebel, vendar pa so morali pri 40 km odnehati.

7 ubežnikov je imelo sedaj 2' prednosti pred glavino, 5 km pozneje pa 3'45". Pri 47 km je padel Anquetil, vendar je lahko brez poskoda nadaljeval vožnjo ter se s pomočjo Darrigada, Walkowiaka in Bauvina v kratkem vrnil v skupino. Kmalu potem je usel Bourles, ki je 3 km pozneje zaostajal 3'30" za ubežniki ter imel 1'30" prednosti pred glavino. Potem so usli Walkowiak, Picot, Gainche, Manzanque, Ruiz, Chaus-

sabel, Cerami in Quentin. Pri 61 km je teh 9 zasledovalcev dohitelo Bourles, 8 km pozneje pa so imeli še 3' zaostanka za ubežniki, medtem ko je glavina zaostajala za 6'30". Pri 80 km je iz vodilne skupine odpadel Rolland in ob vznožju vzpona na Col de Vars je bil položaj naslednji: v vodstvu Stablinski, Pipelin, Busto, Polo, Piet Van Est in Catalan, 1' za njimi Rolland, 2'05" Walkowiakova skupina in 7 za njimi glavina.

Na vzponu sta se obe vodilni skupini razvlekli, v ozadju pa je sprožil napad Bahamontes. Takoj so reagirali Favero, Geminiani, Bobet, Adrianssens, Gaul, Rohrbach in Anquetil, medtem ko je Nencini zaostal.

Vrh Col de Vars je prvi dosegel Catalan 1'15" pred Stablinskim, 1'44" pred Polo 3'30" pred Piet Van Estom 3'40" pred Manzanqueom, 3'58" pred Walkowiakom in Pipelinom. Bahamontes, ki je bil na vzponu najhitrejši, je zaostajal za 5'25", nato so v krajših razdaljah sledili ostali in končno večja skupina s Geminianijem in Favero z zaostankom 7'12" od zmagovalca.

V splošni klasifikaciji je med njimi tudi Nencini, dohitel Geminianijevo skupino, iz katere pa je usel Bobet in si je v kratkem pridobil 30" prednosti. Pri 117 km je imel Geminiani 2' prednosti pred svojimi bivšimi spremljevalci, med katerimi je bil tudi Bahamontes. Ker pa je medtem preluknjal zračnico in jo je moral sam zamenjati, so ga kmalu prehiteli vsi razen Anquetila, ki je tudi preluknjal. Toda ob sta s pogumno zasledovalno vožnjo ob vznožju Izorada spet dohitela ostale razen Catalana in Pola, ki sta bila sama v vodstvu.

Na začetku vzpona je zopet sprožil napad Bahamontes, ki se naglo oddaljil od skupine. Geminiani je moral zamenjati gumo, vendar se je pridružil ostalim prav v trenutku, ko je neki gledalec povzročil padec Anquetila in Favera, ki pa ni imel posledic.

9 km pred vrhom je imel Catalan 1'25" naskoka pred Polo, 4'35" pred Bahamontesom, in 5'35" pred Geminianijevo skupino iz katere so postopno odpadli Gainche, Walkowiak, Pipelin, Cerami, Ferlenghi, Nascimbene in Dams.

Štiri km pred vrhom je Bahamontes dohitel in prehitel Polo. Nato je z izredno vožnjo polagoma dohitel Catalana, za katerim je zaostajal še 1'. V ozadju je sprožil napad tudi Nencini in se odcepil od glavine. Do vrha je Bahamontes končno ujel Catalana in vozil skozi cilj za gorsko nagrado z naskokom 35" pred Italijanom. Trejti je bil Polo z zaostankom 2'43" nato Nencini s 4'37", Bobet in Adrianssens s 4'58", Gaul in Hoevenaers s 5'00", Geminiani s 5'28" in Anquetil z zaostankom 5'30". V splošni klasifikaciji dohitel Bahamontes, toda na kratki vožnji pri Brianconu mu je Španec znova usel in Catalan se je moral zadovoljiti z drugim mestom z zaostankom 5'00" za zmagovalcem.

Zaradi slabega cestnega so bili zaradi mnogih kolarjev živje defektov in incidentov. Med drugimi je preluknjal

KINO PROSEK-KONTOVEL
predvaja danes 16. t. m. ob 20. uri film:
«Zmage na morju»
(Vittorio sul mari)
Vojne tragedije iz resnične borbe ob taborov

Kino v Krizu
Sreda 16. t. m. ob 20.30
«Vražji»
(Gli indiovalati)
SAL MINO
JOHN SAXON

Kino na Opčninah
predvaja danes 16. t. m. z začetkom ob 18. uri, na prostem ob 20.30 Fox barvni film:
«NIAGARA»
IGRA MARYLIN MONROE

«Vražji»
(Gli indiovalati)
SAL MINO
JOHN SAXON

Kino na Opčninah
predvaja danes 16. t. m. z začetkom ob 18. uri, na prostem ob 20.30 Fox barvni film:
«NIAGARA»
IGRA MARYLIN MONROE

«Vražji»
(Gli indiovalati)
SAL MINO
JOHN SAXON

Kino na Opčninah
predvaja danes 16. t. m. z začetkom ob 18. uri, na prostem ob 20.30 Fox barvni film:
«NIAGARA»
IGRA MARYLIN MONROE

«Vražji»
(Gli indiovalati)
SAL MINO
JOHN SAXON

Kino na Opčninah
predvaja danes 16. t. m. z začetkom ob 18. uri, na prostem ob 20.30 Fox barvni film:
«NIAGARA»
IGRA MARYLIN MONROE

«Vražji»
(Gli indiovalati)
SAL MINO
JOHN SAXON

Kino na Opčninah
predvaja danes 16. t. m. z začetkom ob 18. uri, na prostem ob 20.30 Fox barvni film:
«NIAGARA»
IGRA MARYLIN MONROE

(Nadaljevanje sledi)